

MARIJKE HILHORST

Flierefluïters

Uit je slaap worden gewekt door een nachtegaal is helemaal niet erg. Integendeel. Het is een cadeautje. Bovendien gebeurt het me alleen in de vakanties en dan maakt het niet uit of ik wakker lig, al is het uren. En we hebben nogal eens het geluk gehad met onze tent recht onder de zangstek van een nachtegaal te staan. Ik herinner me een duinpan in Egmond aan Zee, een kleine, rommelige gemeentecamping in Pont-Saint-Esprit en een plekje ergens in de Vogezen waar we vlak bij een beekje stonden, zodat de zang begeleid werd door watergeklater.

Nachtgalen zijn klankacrobaten, hun zang is ongelooflijk rijk en gevarieerd, luid ook, met een crescendo van fluittonen, diepe slagen en herhaalde motieven. Soms maakt de nachtegaal me aan het lachen: als hij iets lijkt te proberen wat niet helemaal goed lukt en dan maar gauw zijn toevlucht neemt tot iets anders. Of als hij een toon produceert die erg lijkt op die van bouwvakkers op een steiger als er een mooi meisje langs fietst. Of als hij zich zo waanzinnig uitslooft dat je hem voor je ziet als kandidaat bij *Idols*, waar hij de hele jury met stomheid slaat.

Op dit moment luister ik naar een absolute virtuos onder de nachtegale en zijn zang maakt me onbeschrijflijk gelukkig. Wie dat mogelijk maakt terwijl ik in een stadsappartement achter een computer zit, is Henk Meeuwsen. Op 4 juni 2006 ging hij met zijn opnameapparatuur op pad in de Overijsselse Weerribben. Direct aan de rand van het natuurgebied hoorde hij al een nachtegaal zingen waarvan hij de lokroep niet kon weerstaan, ook al was hij van plan verder te gaan. Het was bijna een uur 's nachts. Meeuwsen plaatste de microfoon vlak bij de vogel en ging zelf verderop zitten luisteren. De vogel wist van geen ophouden. De muggen en knutjes ook niet. Even na zes uur in de ochtend was Henk de onophoudelijke aanvallen van de insecten zat; hij schakelde zijn apparatuur uit en ging naar huis, terwijl de nachtegaal gewoon doorzong. Om zo lang, zo mooi gevarieerd en met zo veel volume te zingen, moet je volgens Meeuwsen een echte 'vocale krachtpatser' zijn en 'wanhopig verlangen naar een vrouwtje'.

Het is deze nachtegaal uit de Weerribben die bijna een heel uur vult op de cd *Nachtegaal*. Je hoort dat het langzaam licht wordt omdat ook andere dieren wakker worden: op de achtergrond

klinken dan geluiden van kikkers, een houtsnip, koekoeken, een merel en een spotvogel.

Nachtegaal is al de vijfde cd die Henk Meeuwsen in eigen beheer uitgeeft bij het door hemzelf opgerichte bedrijf Meeuwsen Natuurgeluiden. Eerder verschenen *Merels en meer*, *Het Woud*, *The Amazon Rainforest* en *In de tuin onder de pannen*. Ik kan niet zeggen welke mij het dierbaarst is. De geluidskwaliteit is uitstekend, over de onderlinge samenhang van de fragmenten is goed nagedacht en omgevingslawaaï van bijvoorbeeld snelwegen moet wel zijn weggefilterd. Of Meeuwsen weet als enige in Nederland waar het nog echt stil is. Bijzonder is ook dat je de ruimte hoort, of is dat pure verbeelding?

Het klinkt übersentimenteel maar *In de tuin onder de pannen* bracht tranen van ontroering naar boven. Alsof ik in een tijdmachine was gestapt en afgeschoten. Al bij de eerste klanken was ik terug in het paradijs van mijn jeugd. Want dit waren mijn, toen zo vanzelfsprekende, omgevingsgeluiden: hanengekraai in de verte, huiszwaluwen die rondvliegen en door middel van hun contactroepje laten weten waar ze uithangen. Een winterkoninkje oefent voorzichtig, een houtduif roept, een merel vliegt schetterend voorbij, pimpelmezen ruziën, een roodborst zingt volop, een merel – die eerst op een lage tak zit te zingen – verplaatst zich naar de nok van het huis en zet daar zijn lied voort, een kraai laat weten dat hij er ook nog is.

Ik ken Henk Meeuwsen niet, maar het moet welhaast een sympathieke vent zijn. Niet alleen omdat de cd's blijk geven van zijn enorme kennis van en liefde voor de natuur om ons heen, ook omdat zijn teksten in de begeleidende boekjes zo speels en helder zijn.

Vroeger trok ik er regelmatig op uit om vogels te kijken. Het lijkt wel of ik er de rust niet meer voor heb; als ik loop, wil ik doorlopen. Ook is mijn Zeiss-verrekijker gestolen en nu vind ik mezelf niet meer zo'n dure waard. Gelukkig is er iemand die me bijna dagelijks met hem laat mee kijken: Adri de Groot op adri.degroot@tiscali.nl. Hij moet overuren maken buiten, want zo makkelijk krijg je vogels niet voor de lens. De mooiste foto's geeft hij bijschriften, om ze vervolgens te publiceren in zijn virtuele vogeldagboek.

Henk en Adri zijn mijn twee geheime liefdes, die ik graag met u deel.

Al bij de eerste klanken was ik terug in het paradijs van mijn jeugd